

Latweeschu Awises.

54. gadagahjums.

Nr. 48.

Trefschdeenâ, 26. November (8. Dezember).

1875.

Redakteera adrese: Pastor Sarkanowicz, Luttingen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn L. (Meyher) gramatu bohde Jelgawâ.

Latweeschu awises lihds ar to peelikumumu „**Basnizas un skohlas sinas**“ maksa us jaunu 1876. gadu tãpat lã lihds schim: Jelgawâ fanemoht 1 rubli, Rihgã pee Daniel Minus lunga fanemoht 1 rubli 20 kap. un par pasti peesuhtoht 1¹/₂ rubli. Kas 24 eksemplarus apstelle, dabuhn 1 wirsu.

Apstelleschanas peenem: Jelgawâ, awischu namã, Besthorn L. (Meyher) leelã gramatu bohde pee tirgus platscha; Ruldigã, Besthorn L. gramatu bohde; Rihgã, Daniel Minus L. kantori, teatera un wehwer eelas stuhri; Zehsis, Walmecera, Walkã un Pesterburgã pee turenens zeen. latw. draudses mahzitajeem. Wisl kursemes un Widsemes zeen. mahzitaji, skohlotaji, pagasta wezalee un skrihweru lungi teel luhgti, apstelleschanas mihti peenem un tablal apgahdabt.

Wisus sawus zeen. Latw. awischu draugus luhdsam, sawas apstelleschanas tãpat lã jau pehrn, ari schogad mihti pee laika usdoht, jo til tad ween ekspedizijai ir eespehjams no pat pirma nummura wisus tohs dauds tuhstoschus bes kahdas uflaweschanahs apgahdabt.

Latweeschu draugu beedribas gada sapulze taps tureta 10. un 11. Dezember Jelgawã mu-seumã. Birmã deenã runas fohksee pulksten 11. preeksch pusdeenã. Zeen. beedrus saluhds

A. Bielsenstein,
tag. presidente.

Mahditajs: No eelschsemehm. No ahrssemehm. Wisjaunakahs sinas. Sirs stumibas. Lihstina. Wasdi Ditscherist. Atbilda. Studiaschana.

No eelschsemehm.

Is Mundahles. Muhfu tihrumus s. g. peemelleja dashadi siteeni: krusa, leels faufums un karstums, zaur lo muhfu zeriba us bagatu plahwu stipri nihka. Kweeschi gan zaurim labi, isdohd wairak lã 10 grandu; bet rudsi, ir fur krusa nekehra, ne wisai raschoti. Abholinsch kreetnis. Wasfarejis un Zahrja augli — slikti. Lini, kaut gan ne wisai labi no auguma, tomehr fatur kreetnu schkeedru un maksa 60 rubl. par birlawu. Seemas sehju faufuma labad daschi til wehlu sehjuschi, ka nau usnahkt paspehjus. — Agralaja gabaleem iskapata. No 4. lihds 27. Oktober sedsa semi laba kahrtina sneega, tã ka jau dabujahm ar kamanahm braukt; no kusa, fahka liht un mums auga zeriba, ka no uhdena truhkuma isglahbs, bet welti — fahst. Sirgu sahdsibas stipri manamas. Mundahlneeks.

Ruldigas tuwumã, deemschehl zaur pahrlleezigu dserfchanu, notika atkal pahri nelaimes. Preeksch kahdahm nedelãhm N. N. muishas faimneeks brauzã no mescha ar maksa wesumu zaur pilsehtu mahjã; zeksch pa nelaimi weda gar schenki; zaur B. muishu brauzoht bija wesums apkritis un pascham wirsu usgahsees. Laudis to til knapi dsihwu iswilka. Masa zerams, ka buhs dsihwotajs.

Dhtris faimneeks, no kahda kaiminu pagasta, pilsehtã pahrlleezigi peedsehrees, kaut gan bijis ihsti labs dsihrejs, tomehr newarejis wisu brandwihnu un baititi winneht, bet schee winu winnejuschi. Mahjã brauzoht, — bijis noht! E. Stg.

Pret Wentspili to nakti us 4. November weens wahzu kugis, kas patlaban bij no ohsta isbrauzis, tika zaur breefmigu wehtru atpakal sists un ar falautu stuhri seklã usdohs; bij 350 asis no malas, wis kugis guleja apaksch uhdens un kuga laudis pa masteem raudsija glahbtees. Kugineeku glahbeji to pamanijuschi dewahs tuhda pee glahbschana darba, ar glahbschana laiwu isbrauzã juhã, bet warens wilnis falansa ari schai laiwai to stuhã ari un isweeda to pret malu. Nu nehma 20 sirgus un kahdus 100 zilwekus palihgã, kamehr laiwu aiswilla atkal us ohstu un fataisjuschees brauzã no jauna pee kuga, bet til nakti isdewahs peetikt kahrt un kapteini un 7 matroschus nozelt; 2 bij aif fala un peekuschana jau noht un 2 noslihka us ta zeta gabala stary kugi un malu; tee bij mehginajuschis ispeldeht malã.

Pee Widsemes ew. luter. konsistorijas aseseera barona von Meyendorff weetã ir eezeltã von Villebois.

Rigasche Zeitung jautã wahrdã pahrruna Kreewu walsts wispahrigo kara deenesta likumu un schihis slawejamas eeriktes labumus lohpa fanemdama istahda, ka ari Wahzjeme warehs daschu labu preeksch few no schi Kreewu walsts likuma peemahzitees. Wahzjeme til sin diwi schkiras: 1) nemtus rekruschus, us 3 gadi un 2) sawwalneekus ar 1 gada deenesta, schahdã eeteel til tahdi, kas spehjusrahdiht eskamu, lihdsigu gimnastias sekundas klasei. Tapehã ka til tur 2 schkiras ween, tad leelais pulks nespehjus pee sawwalneeku labuma peetikt un atkal sawwalneeks nau jau ari deewsin zil mahzihis wihrs. Tã tad ir leels truhkums referwai pee smalki mahziteem wirsneekem un unterofizereem. Kreewu walsti ir schkiras pehã dauds kahpenem, ar 6, 4, 3, 2, 1¹/₂ un 1¹/₂ gada deenesta. Kattrã dsenahs jo augstã schkirã zaur skohlas mahzibu eektapt,

tas walsts eedshwotajem pascheem pehz par labu un nohtes laifds armijai buhs wiswisadi mahziti wirsneeki un apakshneeki pee rohkas.

No Pehterburgas. Tagadejs walstszeku ministers, Pofiet, kas wairaf reises ir leelo Siberijas semi apreisojis, ir par scho semi rakstu islaidis laudis, kas tohp stipri pahrunahts. Winsch saka, ka ta leeta newarehs wairs ilgi ta eet, ka tahda leela seme, ka Siberija, 2^{1/2} reis tik leela ka wisa Giropas Kreewija, ar tahm sinamahm un nesinamahm bagatibahm tohp isneezinata par mitekli preeksch walstszabaka, par noseedsneeku koloniju. Agral ta leeta bij zitada, kad Siberijas gals bij pee Kamtschatkas un Olozkas jubra un pati semi ne-eeslatija ne par ko zitu ka tuknesi. Bet tagad, kamehr Amur seme ir peenahkusi klahm un nu Siberija pee-eet pee leelahs, klusahs rihta jubras, kur Kihneeshi un Japaneeschi leeliskus andeles zelus taisa, nu newar wairs Siberiju noslohdsiht par zeetumneeku koloniju. Tee semes eedshwotaji zeesch stipri zaur to, ka jau 2 gadu simteni wet wineem tohs palaidneekus wirsu. Un ar to nosuhthichanu us Siberiju ta strahpe gan tohp isdarita, bet laboti tee aishutitee tur wairs netohp. Jau us ta gara zeta tais masak wainigds no ihsti launeem beedreem tohp ta pehdiga laba dsirkstelite ismihdita. Ta tad turenes waldibahm peeteek waldoht tohs nosuhthitus, kas jo deenas jo pahrgakwigi metahs un wisa seme zaur to nihlst. Ka Englante schahdu slobgu no sawahm zeetumneeku kolonijahm nonehmusi, ta ari Kreewijai buhs us to jadohma bahrgus zeetumu namus tepat pa gubernahm buhweht un ar weentu masak us Siberiju suhtohm pamasitim scho semi atpestiht no tahs nastas, kas tai ne-atkauj usplaukt un tohs auglus nest, ko schahds warens semes gabals waretu nest.

Pehterburga. Geografijas beedribas sapulze 5. November tika ka dahrgi weesi apjweezinati tee Sweedru seemelkugotaji, kas no tahla gruhita zeta bij pahrnahkusi. Profesors Nordenfeld dewa sinas par sawu braukumu ap Nowa-Semla jalu un Jenisei upes eeteku jubra un israhdija, ka August un September mehnesi pa ledus jubru tas zeksch us Siberiju lihds Jenisei upes galam esohm it weegli isbrauzams; Jenisei upei ar laiku buhschoht leela wehrtiba preeksch andeles dsihwes. Kur Jenisei upe jubra eetek, esohm ari itin derigs ohstis preeksch lugeem un pa upi jau tugad brauzohm damifugi. Sapulze nahza runas ari tas, ka upes padfihloht un kanalus rohloht war it weegli pataisihm uhdens zelu no Det upes (eetek Dba) us Jeniseju, us Irkuzku un Amur upi.

Kijewas gubernā ir jau tagad lahdi 72 zukura fabriki un buhwe wehl jaunus. Isgabjuschā gadā tur fabriks isstrahdaja wairaf ka 4 milioni birkawi zukurrahzenu.

Samaras gubernā domehnu ministerija ir prohwejuši atstauneeku saldateem eerahdiht platschus us krohna semehm; tannis pufes ir kauschu lohti mas un bes laudihm tee semes gabali neko ne-eneesa. Tagad nu zaur scheem kolonisteeem ari zita, tumumā gulofcha krohna seme nahk wehrtiba, ta ka pilnam tas aismaksajahs, kad atstauneekeem lihds wina muhscha galam plazits tika pa wolti isdohts. Grib tapat mehginahm uskohpt atmatas gulofchus platschus ari Astrakanas gubernā.

(Masl. aw.)

Kasanā isg. Dezember nodega leelais teatera namis. Ugunsgruhita zehlejs toreis nesinams, tagad pats femi peede-wees, prohti lahds lampu degis no teatera nama. Par lahdu nama usraugu faskaitees winsch bij to uguni peelziss. Bet ta leeta, ka tai uguni ari weens zilweks lihds fadega, nedewusi

grehzineekam meera, kamehr tam bij janahk pascham pee teefas usdohtees.

Deenwidus - Bakar - Kreewija nu jau tas treschais neaugligais gads jazeesch. Un us nahkofchu gadu lahlojoht nahloht sawas raises. Ta Besarabija diwi aprinkds lahdas 35 tuhlt. defetinas semes esohm ar sifenu ohlinahm ka apsch-tas. Gan nu waldischana leeloht leeliskam tahs pohliht, lai ar pawafara fauli neraftohs tee breefmigee bari, kas weselus apgabalus pataisa par tuknescheem. Bet ko tas ween lihds, kad ari par Moldawu un Turku semi tapat nenihzina scho rihksti. Schogad no Moldawas nahza sifenu bari no 3 juhdsu platuma un nopohstija weetahm wisu salumu.

No Ili semes jeb Dsungarijas, kas pee-eet pee Siberijas deenwidus rohbeschahm, daschi pilfehthi luhgschanas rakstus pee Kreewu generalgubernatora us Drenburgu atsuhthijuschi un issaka, ka wini grib Kreewu Keisaram padohstees un joprohjam nebuht wairs Kihneeshu pawalstneeki, bet Kreewu. Kad Englante to isdsirdehs, tad tai tas atkal buhs par leelu reebchannu, jo ta tohti greisi luhko us latru plaziti, kur Kreewu rohbescha pafteepjahs us preekschu.

No ahrfemehm.

No Berlines. Walstszrabte darbojahs spreesdama par walsts isdohschanu rehkinumu preeksch nahkofcha gada. 22. November ari Bismarks parahdijahs walstszrabte un ar pahri wahrdeem nehma pirmo dalibu pee runahm. Nunu usnemdams winsch fazija, ka winsch smagi noschelojoht, ka wina wahja weseliba tam ne-attahwusi klahm buht pee walstszrabtes atweh-schanas. Sawu nohstipaliskhanu, pee kuras pateesi ne-esohm wainigs, buhtohm gan wehl pawilzinajis, kad daschu awischu balsi un tapat te weens no runas lungeem, Richters, nebuhtu tam tik smagi fahkuschu pahrmest, ka winsch tuhlt walstszrabte. No Richter k. tas ne-esohm ihsti taisnigi darihts, jo tas pats sinoht, zil leelas raises ihpaschi winsch waldischanai darohm. Ja Richter k. reis gaditohs sehdeht tai krehsla, kurā tagad winsch (Bismarks) sehchoht, tad schis zeroht, ka ari Richters atradishoht sawu Richter (nosihme pa wahziski ari „teesataju“) u. t. pr. (Breeziga pasmeeschanahs atskaneja us scheem Bismarka wahrdeem).

— Berlinē gaida Kreewu walstszkanzleri Gortschokowu, kas tur daschas deenas pabuhshoht.

Englantes krohna prinzis esohm ar sawu zeemu Indija lohti ar meeru. Winsch bauda tur gohdinaschanas, lahdas muhsu semes neredsetas. Ta Barodas pilsehthā atbrauzis, tas atrada pils preekschā 12 lepmi sedlotus elefantus, kas printscha preekschā nometahs us zekeem. Augstais weesis tapa nests krahschnā feltitā nestawā un sulaini ar pahwu spalwu kuscheem tezeja blakam, wihzinadami un karstu gaisu wehfnadami; ziti brauzā lepnos ratos, ko wehrtichi ar apseliteem rageem wilka.

No Spanijas. Don Karlosam beidsamajā laika gahja deefgan wahji, kura spehks klibda, naudas veetrukha, pats no sirga nowehlees bij stipri fahitees un guleja flims. Nu atskan ta wehstis, ka fenalais Modenes herzogē, pahr dauds bagats kungs nupat mirdams ir wisu sawu leelu mantibu sawam mahjas deklam Don Karlosam atwehlejis. Schis sinams nu wisu scho naudas teesu raudsibis atkal us kara wefchannu isleetahm. Ta tad Spanijai wehl tik drihs meers nebuhs gaidams.

Spanijas agraka kehminene Isabelle, kas tagad Parise dsihwo, ir ar sawu dehlu, tagadeju Spanijas kehniu Alfonso stipri fanihkusi. Wina wifus schohs gadus tureja par dauds

leelu draudfibu ar weenu no faween lambarfungeem, Marfori. Tam bij tik leela wala isdohta, un notika dauds netaisnibas, tā ka daudsi tikloja Marfori rohka dabuht. Tagad nu schis draudfinsch ir Spanija fanemts zeeti. Isabelle to isfidusi gribejusi ais dusmahm plihsi, strehjusti pee Frantschu presidenta un pee Spanijas weetneeka Parise, lai dohd wifus telegrafus palihga, ka war sawu Marfori atpestiht. Kad wifis nelihdseja neko, tad draudejusti, ka wina nems atpakat sawu atteifschanohs no Spanijas, ja winai nedohd atpakat winaš mihto sulaini Marfori. Us tahm sinahm, ko bij us Spaniju nolaidusi, dabuja to ihfu atbildu, lai zeefsch deht Marfori itin klusu, jo zitadi nems ar scho wihru wehl bahrgak un to nosubtihs us zeetuma kolonijahm. Turklahd dewa wehl to sinu klahd, ka lai nebuht ne-ceedrohschinajahs sawu kahju spert Spanijas rohbeschās. Nu mahte gaudo un pukojahs par sawu deblu, bet tahdai mahtei dehlš newar wifu wala doht. — Don Karlos bij no sawas pufes kehniinam pameeru peedahwajis, ja Spanijai gabitohs karfch wedams ar Ameriku deht Kubas salas, bet tas raksts ir pilns wifadu rupjibu, tapehž tad kehniinš usdewis sawam ministeram joprohjam it ne kahdus rakstus wairs no Don Karlos nenemt pretim, tikai tad, kad winsch sawu pilnigu padobfchanohs gribetu pawehsliht.

No Turkeem sino, ka pee Grahomas ir 6000 nemeerneeku lehgeri taisijuschi, teem efoht 12 leelee gabali un tee tik gaidohd us pawehli, ka war karofchanu fahht.

Egiptes wihze kehniinš daschadu eemeflu labad zel karu pret Abisiniyas kehniinu Zahni. Ka no turenēs raksta, jau 3 Egiptes kara pulki efoht Abisiniyas rohbeschās eegahjuschi.

Pa Amerikas brihwawaltihm brauz tagad konzertes dohdama weena nehgerene Emerson wahrda. Winaš balsis efoht lohti skaisis. Jau tagad wina ar sawu dseedaschanu peln wifumas pee 40 tuhst. dahlderu par gadu.

Amerika pee „leela fahls efera“ mahjo tee schur tur minette marmoni, schee jauno laiku praweeschi, kas mihl dsihwoht ar dauds feewahm. Wina augstakais mezbahlis Jungš ir tagad teefas preefcha afsuhdsehts, prohti weena no wina septinpatš mit feewahm fuhds, ka wihrs tai nedohd us-turu. Teefa peespreedusi tuhda maksahd 9500 dolarus, jo kad wihrs grib tureht par swehtu leetu, dsihwoht ar 17 feewahm, tad wispirms tam buhs ari par tahm pilnam gahdht. Jungš negriboht maksahd un teefa to eebahjusti zeetuma, kamehr aismaksahs. Marmoni nu ka bes galwas.

Wisjannafahs sinas.

Zelgawas apr. retruschu komisione sawa ohtra kantonā Zelgawā, un treschā kantonā, Dohbelē, sawu darbu pabeigusi. Ohtra kantonā rullōš bij 425 jaunelli farakstīti, no kureem 152 peedereja pirmai schkirai atlizinato, 67 ohtrai, 3 treschāi un 203 bija tahdu, tam truhka eemeflu. No scheem til 7 nebija pee lohfechanas nahkuschi. 111 tapa nodohti saldatōš. Treschā kantonā bija rullōš 280 farakstīti, no kureem 107 peedereja pirmai, 32 ohtrai un 1 treschāi schkirai atlizinato, bes eemefla 140. No scheem tapa nodohti 68.

Zelgawas amatneezibas beedribas fohla preefch amatneeku selkeem un burscheem atklasta Zelg. pifsehta elementar fohlas namā, kanala eelā. Tee amatneeki, kas schihs beedribas lohzeiki, dabuhn preefch saweem selkeem un burscheem fohlu pawelti, teem, kas pee beedribas nepeeder, jamalka par seenu weenu rubuli par katru fohleni. R. S—z.

Sirds flimibas.

Sirds, schi weetina, kura tā fakoht wifa dsihwiba un wifas juschanas saweenojahs, tohp no daschadahm flimibahm peemekleta. Neeenu kahrtu, neeenu wezumu winaš netaupa, tā ka gandrihs waretu apleezinahd, ka neeweens zilweks nebubs atrohdamš, kas waretu teikt, ka wina sirdi nekahda flimiba nau peemeklejusti.

Ka wifas kaites un grubtibas, kuras zilwekam usbrukt un wina jauku dsihwibas-fauliti aptumscho, tā ari sirds flimibas war buht weeglas jeb lehti dseedinamas uu grubtas, no kura hm daschas gandrihs ari pawifam nedseedinamas waretu fahht.

Pee weeglahm sirds flimibahm waram wispirms „sirds puksteschanu“ peefskaitiht. Schi kaite ir lohti beesi atrohdamā un mehds zilwekam wairak jaunibas laikā usbrukt. It ihpafchi tohp jaunās meitinas no winaš peemekletas. „Es newaru nemas saprast, kas tam behnam schodeen ir notizis,“ dsirdam daschu mahti issauzam, redsoht ka winaš meitina, kas pee lohga ar schujamo darbojahs, peepeschi nosargst un drihs pehž tam atkal krihta baltumā pahwehfschahs. Bet schis „behrns“ patš ari newar ihsti saprast, kapehž winaš sirds us weenreis tik breefmigi fahht puksteht, ka waigi no asinihm purpura farkanumu peenem un drihs pehž tam atkal balti tohp. Ko gan staltais jaunellis, kas turpallaban nahd pa durwihm, labu atnes? Brihnumš! ari winsch tohp tai paschā azumirkli no tahs flimibas fagrahbtš, kura „behrna“ waigus us tik ne-issprohtamu wihsi pahwehrtija. Schi kaite tohp wehl niknaka, kad abi kahdā ballē fateekahs un wairak eepafihstahs. Katrs wahrds, ko tee weens ar ohtru runa, katra fastatichanahs teem padara breefmigu sirds puksteschanu, kamehr beidsoht wihra galwa eedrohschinajahs pret scho flimibu ahrstes palihgu mekleht. Papinšch, mineta „behrna“ tehws ir tahds ahrste, kas to war glahbt, bet winsch tad tik palihds, kad wina labi luhds. To jaunellis ari grib dariht, bet tē nu atkal zita nelaiime tam tairfahs wirsū gahstees.

Katru reis, kad winsch ar papinu grib runahd, tohp tas no „sirds peebreeduma“ fagrahbtš, kas wina mehli tā apgrubtina, ka ta ar leelu puhlinu tikai mas wahrduš spēhž isrunahd. Bet kas mehlei par grubtu nahkashs, to ranga azis isdariht, un tawu laimi! papinšch fawroht ari azu walodu! Winsch aisdien luhdseja fahpes ar ihseem wahrdeem, kā: „Nu, manis pehž lai tas ari tā noteek!“ „Eseet laimigi behrni!“ u. t. j. pr. Zaur to nu ir flimneekam palihdsehts. Spigulodamas azis, apfampfchanahs, butschofchanahs, tehrfeschana no laimigas nahlotnes un preeka smaididams waigs israhda, ka flimiba gruntigi ir dseedinata. Pehž tam nu ir jafargahs no „sirds atwehfschanahs.“ Schi kaite mehds wihrischku kahrtai usbrukt, it ihpafchi tad, kad faderinaschana ar wihna glahsehm tohp apstiprinata. Tahdā brihdi sirds atwerahs, „pluhst“ no preeka un tohp beidsoht tik leela, ka ta wifu to zilwezigu engeli eefsch fewis war usnemt. Wihrischku kahrtas flimneeks nu daudtreis ari pahsteidsahs un swehredams apfohlahs, ka tas scho engeli wifu muhschu sawa sirdi griboht nest. Tahdu apfohlfchanu newar wifš ispidiht. Leelās sirdis gan dauds ko war paglabahd, bet ar weenu un wifu muhschu weselu zilweka behrnu aplahrt nesahd ir tatschu par dauds, un tā tad ari ne reti noteek, ka sirds scho pahreezigi smagu nastu apnihkst un ismet ahra. Bes schihm minetahm sirds flimibahm ir ari wehl zitas, kā: „sirds trihzeschana,“ kas no isbailehm zelahs un zits ne kas nau, kā tikai ahtraka sirds puksteschana, kura pehž pahrlaistahm bailehm atkal pasuhd. So breefmigaka turpreti

ir „firde eedegfchanahs.“ Tahds flimneeks, lam firde wahrahs un deg, tohp preeksch tam no leela „firde karstuma“ mohzihts. Pehz leela karstuma iszetahs daudsreis ari sifw's pehrk'ons, ta tas ir ari ar tahdu zilweku, lam firde no dufmahm wahrahs. Ari winich ruh'z un plohsahs it neganti, eesper ari schur un tur un leel atkal pehz beigtas trakofchanas av sewi un fawejeem jauku preeka-, mihlestibas- un zeribas-faulti spihdeht.

Weenu pawifam fawadaku kaiti atrohdam pee tahdeem zilwekem, kuri kaut ko ir eefahfusch'i un nu ar bailehm us darba beigahm un galu raugahs. Binu firde tohp it la no kahda smaga flogga speesta. Laimes brihdi ari tahdi tohp ahtri wofeli. Tiklihd's la eefahf'hts darbs labi beidsahs, tad wetahs schis „akmens“ no firde un flimneeks ir isahrstehts. —

Apluhkofim tad nu tahlak ari daschas firde flimibas, kuras par grubtahm waram fault.

Bee schim peeder it ihpafchi „firde luhfchana,“ kura pa leelakai datai no nelaimigas mihlestibas zetahs. Tahdi noscheklojami flimneeki tohp daudsreis nahwei par laupijumu. Wini nowahrgst schini dshwofchanâ jeb dsenahs ari bes laika scho pasauli atstah't un fawu dshwibas zelu pa-ihfinaht. —

Katram zilwekam peenahlahs pee fawa tuwaka preekem un behdahm dalibu nemt un ta fawu firde arweenu darbofchanâ ustureht. Kas to nedara, tas war driht til tahlu nahlt, ta wina firde arweenu wairaf sawelk'ahs, faraujahs, fazeete un beidsiht to kaiti dabu, kuru meh's par „zeetfirdebu“ fauzam. Scho flimibu ir tohti grubti dseedinaht. Tikai tad, kad glahbejam isdohdahs no flimneeka pastahwigas un karstas asaru straumes ispeest, war tahds wahrgulis druszin atwesefotees, jo asarahm ir tahds brihnischk'igs speh's, kas scho zeetu t'chau-malu, kura tahdu firde ir apnehmufi, war atmihl'stinaht un tahdâ wih'se zeetu firde par mihl'stu pahrwehrt.

Beidsiht wehl ir ari dauds zilweki, kureem firde nestahw „riktigâ weetâ,“ bet tur, kur tai nemas newajadsetu buht, prohti azis, ta pee tahdeem, kuri no mihlestibas faites tohp faititi, us mehli, ta to pee plahpatajeem un mehlnefcheem atrohdam, naudasmakâ, kur wif'i sikhstuli to mehds tureht u. t. j. pr. Tahda firde-staigafchana ir tohti nikna un grubta flimiba, tapehz ka wina wifadâ wih'se ar dauds zitahm kaitehm, ar nepat'fchanu, aprunafchana un firde-nemeeru faweenojahs. Ari wina ir tohti grubti glahbjama, jo dauds flimneeki nespeh'z ta isturetees, ta teem no ahrstes ir pawehlehts un eeradums, schis warenais milsonis tohs met ar fawu nepahrwaramu spehku pehz katras uszelschanahs atkal us niknu flimibas gultu.

Ta breefmgaka kaiti ir „besfirdeba.“ Wai tam zilwekam, kas fawu firde ir pasaudejis! Wif'i preeki un wifas juschanas ir preeksch wina pagalam! Wif'i zilweki ir ta fakoh't wina eenaidneeki, jo wif's, ko tee dara, nau nelas preeksch wina. Winsch ne-atrohd azis, kas tam mihligi usfmaida, winsch ne-tohp ne no weena ar mihligahm rohlahm apkampt's, neweens nau, kas ar wina beedrojahs un mihlestibas-afaras palal raud, kad tas schini pasaulê fawu dshwibas zelinu pabeids staigah't un us muhschigu dufas weetinu dohdahs. Kad winam ari wifas pasaulê bagatibas peederetu, tad tomehr par wif'u seltu un fudrabu tas newar dabuht to augstako un dahrgako mantu, prohti — firde!

E—m—n.

Lihfina.

Kad es wehl fawâ d'fintenê dshwoju, un biju astonpatsmit jeb dewinpat'smit gadus wezs, tad dshwoja tani paschâ zeemâ kur es, weena atraikne, kuras wih's kahdâ klintsplih-

fumâ fawu dshwibu bij pasaudejis. Winsch un wina feewa bij weeglprah'tigi dshwojuschi eelsch preekem un lustehm, kad nauda bij, un ismifusch'i, kad tahs nebij. Nemas tee nedoh-maja us to nahfamibu, nedf us to deenu, no kuras rakstos stahw „ta nepat'ih' man“ un kad ta tatschu nah't, tad eeleen nepat'ih'-kami ihres-laudis un galda-beedri, behdas un nabadsiba. Ta gabja ari atraiknei. Winai wajadseja nu no deenas algas dshwoht un ar drabnu masgafchana fawu deenischku-maisi nopelniht un fawu behrenu, mihligu meitau audfinaht. Lihfina netapa wis deewabijigi audfinaht, tahs maht's daba bij tai eedfimu'fi, ta ta tai jauniba bijufi, ahbohls nekriht tahlu no ahbeles; ari eelsch tam tas nebij krit'is tahlu, ka Lihfina bij tik smuka, ta wina's mahte reis bijufi; laudis fajija, ta ta wehl smukaka esoh't. Bet weeglprah'tiga bij ari Lihfina, laudis dauds ko runaja, lai gan ari bij jafaka, ka wifai sliktu ari us to newar teikt, jo ta bij ari dikti labfirdiga. Bet weeglprah'tiba un labfirdiba lohpa saliktas, isdoh'd reti ko smuku, faka fakams-wahrd's.

Kad meitene bij eeswehtita, un no floblas istahjuschs, tad atraikne to nodewa pilsehtâ pee radeem, lai ta tur mahzahs schuht, drahnas greeft, brudeereht, un wifus tohs darbus, ar kureem smalkas feewischlas darbojahs. Bet pilsehtâ Lihfina netapa wis tik stingri tureta, ka buhtu peeelahjees. Ta radineeze, pee kuras ta mahjoja, bij weza, flimiga gaspafcha. Ta nemas nestatijahs Lihfinai palal, ta ka ta wareja apfah't staigah't, kur tai pat'fahs. Weeglu putekli puhfch mas's weh-jinsch us angfchu. Lihfina bij tohti pretim, nahlt atpakal us mahjahm, kad wina's mahte bij eeslimufi. Wina gan to uf-tizigi lohpa, lihds ta bij atweselofjuschs, bet nu wajadseja Lihfinai zeemâ palikt, tahs bij ruhktas sahles. Tai wajadseja nu paschâ fawu maisi pelniht, ko tai lihds schim nebij wajadsejis. Smukahs Lihfinas usfkata ar wina's d'fist'elofschahm azihm stehja ka sibens jaunu sehnu firdis un negribu meloh't, ka ari es to fajutu. Tik par nelaimi smuka Lihfina bij preeksch manim par wezu. Jo tani zeemâ turahs sipri pehz gadeem lohpa un reti kahds kerahs par teem oh'treem pabri.

Lihfinas gados bij pulka jaunektu, tee bij wif'i eelsch tahs meitenes gruntigi eemiblejuschees, to ta padarija ar fawahm dedf'igahm azihm. Winai bij wif'i pee schnohres — un tatschu neweens, kuru ta buhtu mihlejus'i. Wif'eem mihlai buht, un neweenu mihlu netureht, to wareet nu paschi weh-roht, zil ta dauds no tahm zitahm meitahm tika apfkaufta, it ihpafchi no bagatajahm; bet zil leels ari tas eenaid's bij, tatschu tas newareja neko Lihfinai stahdeht. Winai bij ta wara, tohs jauneklus sawos grohschôs walidht.

Neweens newareja fajih't, ta tas wairaf wehl nekâ oh'tris un wif'i spahrdijahs pee tahs makschkeres, ta nofkertas simis. Tas newar tatschu ta ilgi eet, jo atmah't tas laiks, kur wifas nerrestibas beidsahs, un jaunekle pee aubes un ihpafchâs paspahrn'es sah't dohmaht. —

Breier atraikne, ta Lihfinas mahti fauja, — nebij nezil turiga. Tur nu ir dubultigi wajadf'igs pee ta dohmaht, ka peeji mehnefschi pehz Mai nah't Nowemberis.

Tik dauds bij tatschu Breier atraikne eeskatijufi, ta gudram Sahlamanam ir taifniba, kad winsch faka: Preeksch wisa ir saws laiks. Wina fajija daschreis us Lihfinu: Smahdeht ir ari saws laiks. Beeraugees, kad tew ne-eet tapat, ta tai, kurai septini mihlotaji bij, bet neweena, kas to nem.

Us to Lihfina atbildeja weenreis itin dufmigi, lai gan tai rahdijahs, ka mahtei buhs taifniba.

Diwi bij to reis tee duhschigakee gehgeri, kas ap buhrkinu lohfschnaja. Ubi mihleja to firnigi un Lihfina ari tohs. Kam laime ir, tas wed bruhthi mahjäs, war buht, — bet ari war buht, us kuru pusi mahte kriht, ka tas war us meitu ze-reht.

Lorenz; Millers un Kaspar's Putnis bij tee diwi. Graf un baroni tee abi nebij, tilai darba-strahdneeki; bet stary teem bij tatschu starypiba. Kaspar's bij bahrenitis; winsch bij scheblestibas-maifi pee sawa tehwa-brahka ehdis, kad tas mafs bij — un tagad, fur pee-oudsis, wajjadseja preeksch ta gahdaht. To tas bij peekufis, Kaspar's ka rahdijahs nebij wis sliktis no firds, bet dikti ahtris us duhmahm, kas tam daschu nepatikschanu atnesa. Tas gribeja sawu maifi ehst un Lihfinu west mahjäs; pee schim dohmahm winam firds un prahs karajahs. Kaspar's buhtu warejis sawu mantu paduse palizis panest un preeksch Lihfinas nebij ari nekäs pagahdahts; Lihfina puzejahs labprahht un tas makfa naudu.

Lorenzis bij turpreti bagats; winam bij saws pats, mafs, bet smuks naminsch, istabas leetas, galds un kahdi pahri krehflu. Kaspar's pahrnahza ar tuffschahm rohlahm no mescha, kad tee tur bij strahdajufchi, bet Lorenzis pahrnafa arweenu kahdu furwi ar skaidahm jeb ari kahdu maifu ehdana, kuru tam mescha-kungs bij atfahwis preeksch kasas, ko tas tureja un ko Lihfinas mahte, ka tuwaka laimiaeene apfohpa.

Mahte nedarija ta iswehleschana nekahdas raises, bet Lihfinai gan, kura azim redsicht wairak pee Kaspara peekbrahs. Lorenzis bij preeksch winas par lehnu, wina mihlestiba nebij tik leesmota, ka Kaspara. Ubi bruhthgani noprata, ka stary wineem nu tas winness lidinajahs un eenihdeja weens ohtru zil ween wareja. Ubi bij bes kahdas pretirunafchanas tee smukakee jauneki wisä zeema un dascha zita meitene buhtu laimiga jutufchs, kad tik weens no wineem to mihletu; Lihfinai bij abi, bet ta nebij tatschu laimiga, jo wina newareja ar to iswehleschanohs nemas skaidriba tik.

Lorenzis bij tatschu reis ar to ilgu gaidischanu apuzis. Weenu deenu, kad Lihfinas mahte wina istabinä eenahzä, lai waretu, ka tas luhdis, kasu isflaukt, luhdsa tas to parunates apaksch schetrahm azim, us ko ta ari labprahht bij gatawa.

Tur nu newajjadseja teefas kungam klacht buht, lai waretu jinacht, gar ko ta waloda tapa westa, gan saprohtama leeta, ka ta par Lihfinas saprezeschanohs gahja. Mahte dewa tuhlin sawu labprahhtigu attauschanu, winam apfoholidamees wisu dariht, lai waretu Lihfinu us ta pusi dabuht.

Wina it ihpafchi zereja, ka winai sawas nespehzigäs wezuma-deenäs pee Lorentscha labaki klahfees, nekä pee ta pagalwiga Kaspara. Wina gudroja, nu ka buhtu ja-eesahht, lai waretu Lorentscha usrunafchanu Lihfinai sinamu dariht un kad tas plahns bij gataws, ta gahja pee darba ar wisu gudribu. Waj nu Kaspar's manija, ka tee swari us Lorentscha pusi leesjahs, waj winsch us Lihfinu stipri pafaudamees to pahrbau-dija, jeb ari tai gribeja atreebtees, to nesinu, bet to es sinu, — ka tas us weenreis wairä pee Lihfinas negahja, turpreti gar weenu zitu meitu lakstojahs un Lihfinu atstahja pawisam ne-eweerotu; kad tas garam gahja, tad ne azis ne-usmeta us to lohgu, pee kura ta sehdeja schuhdama. Tas bij weens dselons, kas firdi trahpija. Gelsch tahdas fajufschonäs pade-wahs wina tahm mahtes usmahschanahm. Lorenzis atnahza, un wina dewa tam sawu rohku apfoholidamees tam par lau-

latu-beedreni palikt. Tas bij festdeen, kad tas notifa, un swehtdeen mahzitajs jauno pahri usfauza pirmo reis basnizä.

Birndeen bij Kaspar's bes pehdahm nosudis. Neweens zilwels nesinaja, fur tas palizis, jo tas nebij neweenam neko par to fazijis. Gahja ta waloda zaur zeemu, ka tas pats few dschwibu nehmis, bet driht israhdijahs neriktiga, jo tas bij sawas drahnas un freklus lihds panehmis.

Lihfina, kad ta to walodu dsirdeja, tapapawisam ahrprah-tiga un fuhdsejahs, ka wina ta wainiga pee ta nahwes; tik tad apmeerinajahs atkal, kad ta breefmu runa bij par neriktigu isfkaidrota. Bet tatschu weens tahrs frimta paslepeni winas firdi, jo nu tik pirms atfina wina to mihlestibas mehru, kas to bij dsinusi pafaulä.

Ta nebij laba zeriba us nahklamibu preeksch Lorentscha. Lihfina nerahdija gan winam tahs behdas, bet kad wina weena pati bij, tezeja tai afaras, ka winas mahte wajjadseja to daschu nakti ar zeeteem un stingreem wahrdeem farahht. Wina panefa to wisu itin klusu, lai gan zitahm reisahm winas mute bij itin mudiga bijusi us pretirahschanohs. Reis atnahza ta deena, fur wina ar Lorenzi tila falaulata nu neweens seh-ninsch nebij laimigahs ka tas.

Katris dohmaja, ta buhs dikti laimiga lauliba. Lorenzis nopelna smuku naudinu, jo wirsmescha-kungs, pee ka tas strahdaja, tureja to it ihpafchi zeenä. Kad Deems pafarga tohs tik no nelaimes, tad tee wareja ko labu eetaupiht un bes behdahm us nahklamibu skatitees; bet ka tee laudis bij wihlufchees! Lorenzis bij un palika ta ustiziga dwehsele, kura pilnigi un pawisam pee Lihfinas karajahs. Winsch nefa to us rohlahm, un winas mahte bij tahs labakahs deenas pafaulä; pee Lihfinas bij tas zitadi. Wina palikahs katru deenu aukstaka un nolaidufchs pret sawu labu, teizamu wihru. Ta tapa nefatiziga, nemeeriga un nenoweheleja tam neweenu mihligu wahrdu. Wina laipniba bij tai par pretestibu palikusi. Tai bij daudreis farkansaraudatas azis un winas sapnodams garä lika maniht, kas winas dwehfeli pilda.

(Us preekschu weht.)

Wai-dji Ohfscheriht!

Nu jau trihs gadi apfahrt, ka pagasta waldischanu un teefu iswehlejoim. Bet ka jau fini, pa trihs gadi pulka pahrgrohsahs — atgrohsahs un aigrohsahs. Tahdas grohschanaäs, fini, nemehds arweenu labi nei slikti notikt, tur eet, ka mehse to sakam, praschana un pahpraschana. Kad mehse preeksch trihs gadi pag. wald. un teefu wehlejahm, tad ari pee mums „praschana“ un „pahpraschana,“ peemahjoja, bet kad wisas labas leetas „trihs“ esmoht, tad ari mehse pee tahm di-wahm peenehmahm trescho, prohti „fapraschana.“ Ziti gan teiza: „Kas tas par pag. wezako! — pastalinas kahjäs. Galda preekschneekam — gati pahitari, leesä kikkini u. t. pr.“ bet neko nelihdseja, teem wajjadseja palikt. Bet ka jau eesaln-jees kohls gruhthi isflaukt, ka ari muhsu waldineeku smahdeschana nenostahja. Kad nu pee mums „reij reij suniht, tilai nekohd“ ween buhtu peemahjojis, tad nu gan neko newaretum kurneht, jo sinam, ka tahds suns, kas pulka reij, slikti reij, bet klau! Schogad „Krischa“ eesahka darbus strahdaht, kas „bratkam“ kurich bulinam sohhs aisdina, ne prahtä nebuhtu schahwees. Winsch wisas schenkös un frohgös muhs wisus par brihwu tureja, lai to par gald. preeksch. zehoht un kad weens nespehja, tad bij tik labfirdigs draugeem us tam naudu aisdohht.

Krišča zeriba augtin auga, wiſch iſſauzab: „puſwalſte mani uſteiz — manas dohmas iſdohſees“ uſ mani pagreesdamees un rubliti ſaujā ſpeesdamas „dohma tu ar uſ mani.“ Tahdas bolles notikuſchas wehl wairak un deretu Lewim, Ohlſchkeriht, tahs aprakſiht, bet peetiks ar to, kad dabuſi ſinabt, ka „Kriſcha“ nau wiſ poſpehjis to eemantohkt, ko gribejis. Mazinſch gluſchi ſaſchluzis — patš kaunigš.

To wari ziteem ari pateikt. Ar Deewu

Rnikis.

Latw. Awifchu apgahdatais: J. W. Sakranowicz.

Atbilda.

A. I. — W. Daudj paldeems var mibku paſinojumu. Dehl tahs ſee- tas, ka tai gohda maltite galdi bijuſchi ſchirti, ari man jaſala, ka obrabi tas dubu gan daudj ſaufaki biſis, bet pahrmefchanu newar jelt. Ta kobyſebde- ſchana meen ir ari pateſi no maſas wehrtibas. Ja tee, kuru ſira jaunais namš ſtahw, to nau wehlejuſchi preekſch dantſchu preecem, tad to newarebs žiti tubdal var kaunu nemt. Reba ta leeta, wiſu azis, jaunefwehrtita ſloklas nama gohdu watro, tad tas tubdal tohp eedanzohſe. Latw. aw. apgahd.

Sludinaſchanaš.

Notiſis 27. Oktober 1875. Uſ Keiſariſſas Maje- ſteſes, wiſas Kreewiſas patwaldneka 2c. 2c. 2c. pas wehli Kurſemes oberhoſteſka dara zaur ſcho ſinamu apakſchā iſteikto nolehmumu: uſ Kurſemes kreditbe- dribas direkzijs preekleſchānu tike dſintmalſchas ſeel-Abguldšes Schluſu mahjās pehš no 18. Mai 1874. g. wiſaugſtati apſtirimato kreditbedribas li- kumu § 91 pehš 6 mehnſcheem no ſchibs deenas, tas ir 26. 27. un 28. April 1876. g. pee ſelgawas wirſpilſteefas pehš no kreditbedribas direkzijs tur pee laika eſneegteem un preekſch dalibneekem tur preekſch eſſatitſchānabš iſſlitteem pahrdohſchānabš no- ſitumeem uhrupē wairakfohlſchānā pahrdohſtas. Dalibneekem atkal, ſam labas teefibas dubu pee tabu minetabm mahjabm, zaur ſcho teel peelohdi- nabſš, lai wiſi to pahrdohſchānabš terminu eewebro. Probtamš, ka pee wiſa ta Kurſemes kreditbedribai paleel wiſai peederofcha preekſchroklas reſte. 3

No Blankenfeltes pagasta waldibas teel wiſi pil- nōš gaddš buhdamee, ſchi pagasta lohzeſki uſaiſi- nati, 3. Dezember 1875. g. pulſten 10. no rihta, Blan- kenfeltes pagasta namā dehl jaunu deſmitneeku (dele- girtu) wehleſchānabš ſapulzetees. — Re-atnabluſſchee tiks balſu wairumam peefſaititi.

Blankenfelte, 14. November 1875. (Nr. 131.) Pag. wez.: J. Gintehu. Stribw.: J. F. Gaase.

No Breeschumuiſſchās pagasta waldibas teel wiſi pilnōš gaddš buhdamee, ſchi pagasta lohzeſki uſaiſi- nati, 10. Dezember f. g., pulſten 10. no rihta, Clei- jas teefas namā dehl jaunu deſmitneeku (delegirtu) wehleſchānabš ſapulzetees. — Re-atnabluſſchee tiks balſu wairumam peefſaititi.

Cleija, 17. November 1875. (Nr. 122.) Pag. wez.: J. Swille. Stribw.: J. F. Gaase.

No Cleijas pagasta waldibas teel wiſi pilnōš gaddš buhdamee, ſchi pagasta lohzeſki uſaiſinati, 29. No- wember f. g., pulſten 10. no rihta, Cleijas teefas namā dehl jaunu deſmitneeku (delegirtu) wehleſchānabš ſapulzetees. — Re-atnabluſſchee tiks balſu wairumam peefſaititi.

Cleija, 14. November 1875. (Nr. 310.) Pag. wez.: J. Schleser. Stribw.: J. F. Gaase.

Uſſaufdamees uſ pafes un pahraſtitſchānabš li- kumu § 8 no 1869. g. teel no Penſules krohna pa- gaſta waldifchānabš ſcheit peederigeer pagasta lohzeſki, ſa: Kriſtaw Kriſtaw Landaus, Kriſtaw Janis Pohga, Kriſtaw Kriſtaw Sidelmanis un Ans Johan Noten- bergis, zaur ſcho ſludinaſchānu uſaiſinati, tublit pee ſawa pagasta meldetees un ſawas krohna un pagasta nodohſchānabš atlihdſinabt. Jo wiſi to neiſpildiba, tad tee wehš notezejuſſcheem trim gadeem, rehli- nabš no ſchibs deenas, no ſchi pagasta tiks iſſlehti.

Penſule, 17. November 1875. (Nr. 251.) Pag. wez.: + + + Stribw.: Joh. Krafft. 3

Pateiſſchana.

No ſelgawas kreidaktera Otto k. trihdēſmits rublins, to labš Latweitis no Wehſ. Žihpeles puſes rekrufchu dantſchānabš jeen. daktera lungam bij raudſiſis paſchaut, preekſch ſelgawas latw. kurlmehm ſloklas ſanehma

mahžitajš R. Schulz, ſelg. latw. kurlmehm ſloklas direktors. ſelgawā, 8. November 1875.

No Audruwas pagasta waldibas teel wiſi pilnōš gaddš buhdamee, ſchi pagasta lohzeſki uſaiſinati, 8. Dezember f. g., pulſten 10. no rihta, Cleijas teefas namā dehl jaunu deſmitneeku (delegirtu) wehleſchānabš ſapulzetees. — Re-atnabluſſchee tiks balſu wairumam peefſaititi.

Cleija, 17. November 1875. (Nr. 126.) Pag. wez.: J. Kevur. Stribw.: J. F. Gaase.

ſelgawā, leelajā eelā Nr. 8, engleeſchu magasiſā

pohrdohd var lehteem tirgeem leelā krahjumā wiſas ſortes peekaramo, galda, ſeenas un ſaimnee- žibas lampu, tā ari pret ſguni drohſchohš wehſlukturus un lampu peederimš. 2 Lampu ſotaiſſchānabš teel turpat apgahdataš.

No Slobnenbekes pagasta waldifchānabš teel wiſi pilnōš gaddš ſahwedamee pagasta lohzeſki uſaiſi- nati, 4. Dezember f. g. dehl runas wihru (delegirtu) ſelſchānabš uſ nahleſſcheem trim gadeem Slobnenbekes teefas namā eeraſtees.

Slobnenbekes teefas namā, 13. November 1875. (Nr. 255.) Pag. wez.: K. Winter. (S. W.) Stribw.: Urbanowitſch.

Wihes pagasta teefa dara zaur ſcho ſinamu, ka 8. Dezember f. g. Meku mahjās uhrupee tiks notu- reta, ſarā wairakfohlitajeem pret ſkadru maſku pahrdohš lihſš 120 pūhru rudſu, 40 pūhru mee- ſchu, maſabš labibas jeb auſu, wairak jehru un labda ihpaſchneeku. Žahn Gurowska, mantu.

Wihes teefas namā, 14. November 1875. (Nr. 24.) Preekſſchēhd.: J. Runtul. (S. W.) Stribw.: Smuge.

No Behta-Wirzawas pagasta waldibas teel wiſi pilnōš gaddš buhdamee pagasta lohzeſki uſaiſinati, 9. Dezember f. g. pulſten 10. no rihta, Cleijas tee- fas namā dehl jaunu deſmitneeku (delegirtu) wehle- ſchānabš ſapulzetees. — Re-atnabluſſchee tiks balſu wairumam peefſaititi.

Cleija, 17. November 1875. (Nr. 129.) Pag. wez.: J. Kevur. (S. W.) Stribw.: J. F. Gaase.

ſauſas preeeš un egles baſſus, dehlus- plantas un laktas pahrdohd var lehteem tirgeem

E. Jakobſohns,

ſelgawā, upeš eelā, ſawā paſchā namā Nr. 4, aif- bruhwera Germutba. 6

ſelgawā, leelajā eelā Nr. 8, engleeſchu magasiſā

pahrdohd var lehteem tirgeem uſ galwoſchānu du- bult- un weenſtohbrru jakſſſintes, daſcha- das ſortes piſtolu, rewolwern un waijadſi- gohš lahdejumus, tā ari patronas un jakſſ- taſchās. 2

XXIX Maſkawas loterijaš lohſes, ar leelako winneſtu ar 20 tubſt. rubl. ſubr., pawiſam 800 winneſtu wehrtiba 40 tubſt. rubl. ſubr., kuru wiſſſchāna buhš beſ tah- lak ſelſchānabš 26. un 27. Dezember f. g., ir wehl dabumamas par 1 rubl. 20 kap. ſubr. gabalā ſelgawā, leelajā eelā Nr. 16, pee

M. H. Löwenſteina.

Skohlotaja palihgš,

ſam labas aſtates un art kreewiſki probt, teel preekſch ſakabſmuiſchās draudſes ſloklas drihſumā mellehtš; lohne 180 rubl. ſubr. var gadu. Peemel- deſchānabš nem preti ſakabſmuiſchās draudſes ſloh- lotajš C. Seltinſch.

Peo B. Niemana ſeepejā nurat tika gatawa ohtra pawairotā un pahrlabotā druſā:

Jauna Kreewu walodas mahziba no K. Urting.

Maſka wabhā eſeeta 55 kap. ſubr. Pehš 8 deenahm ari tur buhš gatawa:

Rehſinaſchānabš: Patkiſime no Fr. Meſon.

Zarnikawas

ahrupē pagasta dſihwodameem pagasta lohzeſkeem var ſiſk.

- 1) ka wineem 27. November f. g. uſ ru- nataju wehleſchānu pagasta mahjā ja- atnahl un
2) ka tee, kaš grīb, 1. un 2. Dezember f. g. un 12. un 13. Janwar 1876. gada, Ribgā, Kalnina (Luitiga jeb Birka) mahj- weetā Pehſterburgas preekſſchpiltſebtā, ſalku- un dſinawaseelas ſubr. Nr. 7) atkal ſawas maſ- ſaſchānabš warehš atlihdſinabt.

Zarnikawas pagasta mahjā, 11. November 1875. (Nr. 104.) Pag. wez.: M. Peterſohn. (S. W.) Stribweris: W. ſelrbach. 1

Kad tam lihſſchānigam Ohſolmuiſchās pagasta ſlohotajam no ſawas weetas ja- atlabjābš un tam- dehl no nahleſſcheem tirgeem minetam pagastam ſlohotaja waijadſigš, tad no Ohſolmuiſchās pagasta waldifchānabš tahdš ſlohotajš, kurſch pehš jaunajeem ſloklas ſikumeem war par pilnigu uſſtatibš tikt, zaur ſcho teel mellehtš. ſcho weetu peenemt grī- bedameem jameldabš tamdehl pee ſelgawas ſw. An- nas baſnizās rihta mahžitaja Konradi lungā.

Ohſolmuiſchā, 8. November 1875. (Nr. 285.) Pag. preekſchneekš: J. Buſch. (S. W.) Pag. ſtribw.: Saimana Kriſis. 2

No Kalnamuiſchās pagasta waldifchānabš (Hoſzum- herge Gen. Berv.), Dobbeles aprinkti, teel wiſi ah- pagastiš dſihwodamee, ſchi pagasta lohzeſki, kureem pehš ſikuma deſmitneeku (delegirtu) wehleſchāna pee- kriht, zaur ſcho uſaiſinati, 2. Dezember f. g., pulſ- ten 10. no rihta, beſ atrauſchānabš ſcheiſeenes tee- ſas namā eeraſtees; jo žitadi tee tiks wehš ſikumeem ſtrahpeti.

Wiſas pilſſebtu un muſchu poltzejas teel zaur ſcho peeklahjigi lubgtaš, wiſu aprakſōš dſihwodameem, ſchi pagasta lohzeſkeem angſchejo uſaiſinaſchānu ſinamu daribt. 2

Kalnamiſchā, 8. November 1875. (Nr. 214.) Pag. wez.: J. Hartmann. Stribweris: M. Schloſberg.

ſelgawā,

Pauka eelā, pee majajeem wārteem, ir weena bohte, uſ ihpaſchi preekſch labibas andešs deriga, no 1. Janwar 1876. g. iſibrejama. Zapeleziabš pee ſchenkera Chr. Rudſiht turpat. 1

Sweedru arklus; ezefčas; sehjasmaschines; roh-
kas-, firgu-, uhdens- un damfa-kulamahs maschines;
treschottas; effelmaschines peedahwa wifadōs leelumōs
no wislabakahm Englantes, Bahzu- un Sweedru-jemes fabrikahm

tas wispahrigais krahjums no semkohpibas maschinehm
un rihkeem no

Rihgā. **J. W. Grahamana** Rihgā.

Pastahwigs leheris:
Nikolai eelā blakam bisneclu-
dahrsam (Schüßengarten).

Kantoris:
leelajā Zehkaba eelā, pretim
biršhasnamam.

Peesihmejumōs: Us ohtru baltislu wispahrigo istahdi Rihgā 1871. g.,
Juni mehn., tika tahm fabrikahm, kuru agents J. W. Grahamans ir, pawis-
sam lohpa

22 premiju sīmes

peedalitas, starp kurahm ari atradahs tas sudraba medalis no ministerijas par
kroha ihpafchumeem, kas bija ta

 wisleelaka flawas sīme
preekšč maschinu nodakās.

No Steffenbagen un dehla apgahdata nupat tik gatawa un wifās grahmatu pah-
dohtuwās dabunama, kā ari Zeligawā un Kuldigā Beshorn t. grahmatu
bohdeš:

Zella waddons

preekšč grahmatu rakstischanas

tur eelščā:

pamahzischana pah to, kas pee grahmatu rakstischanas wehrā jaleek; tituki; wifadu
grahmatu jeb wehstulu probwes, kas israhda, kā fawā starpā jafarakstahs, prohti:
peedahwaschanas un luhgščanas grahmatas, usajinaschanas grahmatas un kartes,
apstelleschanas, peepraffischanas, atgahdināschanas, aibildināschanas, laimes weh-
leschanas, lihdszetibas un eepreezināschanas, draudšibas un fasināschanas, atbildu
grahmatas; raksti, kas preekšč wifadabm darriščanahm ir wajjadšigi, kā usfizzi-
schanas un luhgščanas raksti, pirkščanas, rentes, ihres, mahzibas, deenesta, darba,
buhwkontrakti, testamenti, parahdu, galwoschanas, liblas, negeldibas, paglabba-
schanas, sanemschanas grahmatas jeb sīmes, kwitanzes, attestates, peerahdischanas
jeb sīnas; rehknumi no kurneeka, skrohdele u. t. pr.

farakstihš

no

Kr. Dsirne,

Zeligawas Zahna basnizas mahzitaja.

Walša 60 kap.

J. Malmberga un beedr.

Makawas tehjas magasihne,

Rihgā, kauf-eelā Nr. 18,

peedahwa leelā krahjumā

„Karawanen tehju“

150, 180, 200, 250, 300 kap. un wehl dahrgaki par mahzianu.

Kerklinu meschā teef daschadas
sortes salas un faufas

Dedšnamas malkas

kā ari

fahrtis un balki

pahrdohti. Klahtakas sīnas
dabunamas Kerklinu Kaugeru
mahjas pee J. Barthela.

Prezejees wagare,

kura seewa lohpu kohpščanu proht,
un kam ir labas parahdischanas, war
par Surgeem weetu dabuht Jum-
prawmuischā pee Bauskas, un war
ari tamdeht peeteiktees Zeligawā,
blakam rahtušin, Knöchel namā. 1

!Wisjaunakais atradums!

Bohmwillu un nahtnu, weenalga waj
dšijas jeb drahnā, stundas laika, bes
indijas, lehti, smuki gaischi jeb tumšči-
silu pehrweht, war tikai dabuht sehmju
preekšču andelesweetā, Rihgā, blakam
Behtera basnizai, pee

Wilhelm Wetterich.

Mescha-muischas (pee Schagares)
meschlungs pahrdohd isjirštu, kā ari
wehl ne-isjirštu 3

behrsa-malku.

Mella rutka sasti

no Gul. Stegmiera eelšč Garges v. us Rihgenes
salas (pee Pomeru s.) peedahwa kā lohki labas
les pret klepu un kalla aifmalščanu 1

C. Hepkeris,

Zeligawā.

Saldū Bišowa grahmatu bohde

war apstelleht **Latio. awifes** (maksahs tikai 1 rbl.
30 kap.). Turpat ir dabujamas flawenas rehku

ščujamahs maschines,

wifadas **skoblas** un **zitas grahmatas** par Zeli-
gawas zenu. 2

Sawahm zeenijamahm andeles kandeem
un wiseem, kas pee man lihds šchim pre-
zes pirkuschī, zaur šcho padewigi daru
šinamu, ka es tagad pastes eelā, fawā
leelajā namā Nr. 23 (blakam manai lihds-
ščinigai pahrdohščanas weetai) dšhwoju,
kur kreisajā galā mana maises pahrdoh-
ščana atrohдах. Mana amata weeta
leelajā eelā tiks 11. Nowember f. g. pa-
wisam us pastes eelu pahrzelta, tapehž
ka es to namu tur (leelajā eelā) esnu
pahrdewis. 5

J. Brahl.

Zeligawā, 12. Nowember 1875.

Rihgā,
leelajā smilšu-eelā
Nr. 7.

Rihgā,
leelajā smilšu-eelā
Nr. 7.

Leelakais šujamū mašīnu krahjums,

no

Lühr un Zimmerthal,

Rihgā, leelajā smilšu-eelā Nr. 7.

kuras dabuja **Jelgavas** ištahdē wisangstako gohda maksu, prohti:
„fudraba medali no ministerijas.“

tur atrodahs mašīnes preekš fedleneekem, kurpneekem, skrohdeem, familijahm un tā jo pr. un par mašīnu labumu teek galwohts uš wairak gadeem, wislehtaki tirgi apšohliiti.

Peē J. W. Steffenhagen un dehla nupat tika gatawa un turpat, kā ari wisās zitās grahmatu bohdeš dabujama:

Kristīga Mahju-grahmata.

Latweefchu Lutera draudses

wezeem un jauneem par tizibas kohpšhanu dahwata.

Dhtra data preekš jaunekem un skohlas behrneem.

Beekta wisgaur pahrlabota drīke, awgahdata no Grūner, Bahrbeles mahjitaja un Pand, Meschohtnes mahjitaja.

Maksa 50 kap.

Lehgeris un **P. van Dyk** pahrdohšhana

no Claytones damšmašīnehm un kulamajeem, Pa-
karda par labu atšihata superfosfata, kā ari no wisahm
zitahm semkohpibas mašīnehm un kumstmešleem.

!! Sewehrojams !!

Wisēem lauzeneekem daru sinamu, ja kas gribetu
kreetni skolera amatu ismahzitees, tas war pee ma-
nim meldeetes, leelajā eelā Nr. 10, pee skolermestera
Jelgawā, Nr. 10. **Fr. Seeberga.** Jelgawā, Nr. 10.

! Bohmwillas-schlehrini (Twišt) !

Uš preekšnabfamo sailmetu peedabwaju sawu leelo
krahjumu no bohmwillas-schlehrineem un daru wis-
wairak usmanigūš uš wina jaunajahm, smulajahm
pehrwehm.

C. Sepkeris,

fahts un flku andelesweeta, Jelgawā.

Wihna pagrabā

pee

A. Sakenfels,

Rihgā, sūndera eelā Nr. 20,

war dabuht wisaduš

Wahzemes wihnuš

no lehtakahs lihds dahrgako sorti pee rif-
tigas un laipnigas apdeeneschanaš. 1

Wisās grahmatu bohdeš dabujama.

Latwiska

Pawahru- Grahmata.

Trescha druka.

Maksa 1 rubli 10 kap.

Lohti deriga un nepreeze-
schama grahmata preekš
pawahreem un spihsmahem,
kā ari preekš leelakahm
faimneezibahm. Satur pa-
mahzichanaš, kā war par
it lehtu maksu smeligas ba-
ribas sagatawoht. Redriht-
setu tadeht neweenā faim-
neezibā truhht.

Wisās grahmatu bohdeš dabujama.

Kursemes bišhu kohpšch. beedribas
wispahriga šapulze eepreekš nepare-
dsetu šwarigu eemeslu deht newar
tikst notureta 1. Dezember f. g.

Prezidents: **M. Šain.** Rakstu wedejs: **Prof.**
Wantu uitraugs: **J. v. Grudzinski.**

M. Šönfeldta

wadmalaš andelesweeta

Jelgawā, wretini konditera Lorchiani wabrteem, le-
lajā eelā Nr. 3, Streckera namā, peedahwa sawu ba-
gati pildito krahjumu no **wadmalaš, bukfina,**
paletodrahnu, gataweem seeweefchu man-
tefeem, gumi-kalofchahm. Turpat war ari da-
buht wisas sortes krahgu, manschetu, šlipsis.
Wisas tahs wrezes teek par wislehtakeem tirgeem
pahrdohstas, tadeht ka winas teefcham no fabrika ir
nemtas. 3

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Mahitajs: Sinas. Baldats par skohlmestieri. Tas pasudis behrns. Wiisones sinas.

Sinas.

No Santes, Kandawas kirspehlē. 28. Oktober bij Santeneekeem ihsta gohda deenina, eeswehtija tai deena wiau jauno un stalto skohlas namu. Preeksch wairak nekā 20 gadeem bij jau Santeneekeem skohla zelta no toreiseja dsimta kunga grafa Meyserling k. Bet par scho laiku ta bij palikusī par wezu un par masu. Firšs Lieven preeksch nesen gadeem Santi nopirzis, lifa tublit jaunu skohlas namu netahlu no Santes muischas, paschā zela malā, kohschā behrsu birsē, taišht. Zeen. dsimtskungs dewa preeksch tam waijadfigohs kobkus, steegetus, kalkus, wisu zitu buhwmaterialu un amatneelus. Saimneekem bij ta peeweschana un leezineeku suhtischana. Skohlas nams ir no steegeleem jauki un glihti taišhts, tā ka schis pee teem staltakajeem skohlas nameem schini awgabala pceder. Skohlas istabas ir ruhniģas, gaischas un augstas, skohlas goldi ar benkeem kreemni taišiti un jauki nomahleti. Augschā, us behningi, tā eeriktehts, ka tur — ja buhtu us preekschdeenahm waijadfigs — 2 prahwas istabas waretu eetaisht. Tāpat ari preeksch skohlotaja ir 4 ehrtas islobas. Tadeht gan leela pateiziba nahkabs firštam Lieven, kas tahdu dahrgu peeminu Santes pagastam us behrnu behrneem atstahjis. Tik janoschelo, ka schim teizamam kungam sawas meesas wahjibas deht tahlu no mums siltās semēs jadsihwo un dakteri tam it nebuht ne-atwehl muhsu aukstā semē mahjohb. Tadeht tad ari firšs Lieven scho wasar sawu muischu baronam von Derichau pahrdewis. Schis kungs atwehleja jauno skohlu sawam pagastam preeksch behrnu mahzischanas un dohd skohlotajam lohni, waijadfigo malka un gaischumu preeksch skohlas, lohpu ehdamo un dahrsu. Pagastam jadohd preeksch skohlotaja ta deputate.

Rā jau peemineju. 28. Oktober scho namu Semites zeen. mahz. Steinfeld k. par skohlu eeswehtija, tunadams pahr teem wahrdeem, kas Josuas gr. 4, 20—22 atrohnahs. Rā tee Gilgalā uszeltee 12 akmeni leezinaja, ka Israels ar saufahm kahjahm zaur Jarduun gahjis, tā lai ari schi jauna ehla leezina no Deewa leelas schehlastibas, ko schē zaur skohlu muhsu behrneem pasueegs. Skohlu ta trihwēeniga Deewa wahrdā eeswehtijis, winisch paslubinaja skohlotaju, lai tas tschalli un ne-apnizis pee schi darba strahdatu, behrnus — lai tschalli mahzidamees garigās un laizigās mahzibas peenemtohs. Skohlotajs no sawas puses luhdja wezatus, lai tee winam pee schi grubta darba ar mihlestibu un ustizibu palihgā nahktu. Pehz Deewa lubgschanas un nodseedatas dseemas „Baleez ar schehlastibu“ ismekleja un peerakstija zeen. mahzitajs tohs behrnus, lam no Santes pagasta scho seemu skohlā janahk.

Tapa 28 behrni preeksch seemas skohlas peerakstiti un skohlas darbs nahkoshā deenā eesahltis.

Ishkeles mahzitaja nowads (8 saimneeki ar kahdahm 50 wibr. dwehsel.) ir sew usbuhwejees ihpafchu jaunu skohlas namu. Mahritinu deenā skohla tika eeswehtita. Baldi ir pehz jauna muduta taišiti, ik preeksch 2 skohleneem saws galds. Mahzitajs preeksch sawas skohlas dahwinaja 1000 rubl. un dewa balkus no pascha audsinata mescha, ko wina tehws sehjis sawos wahjōs lauldō. R.

Weetalwā 27. Oktober draudses skohla eeswehtita, kurai ir uszelta ohtra tahscha un opaksch tahscha pahrlabota. Ir itin kohscha ehla ar 3 klafschm un pilnigeem skohlotaju dsihwokeem. Wijs darbs bes peekalposchanas maksahs pee 2000 rubl., no kureem ir dewuschi puši draudses muischneeki un ohtru puši opnehmufses ismaksahb Weetalwas dseedasch. beediiba. (Balt. w.)

Zehsu awr. skohlotaju komiteja notureja sawu schi gada sehdeschana 28. Oktober Weetalwas draudses skohlā. Nahkama gada konferenzej nošpreeda weetu Lubahnē, laiku 14. un 15. Juli; preekschmetus: 1) Gribwin k. pag. gada konferenzes darba (geometrijas) un teshu tahlaka awšpreechana un referats par Bickela geometrijas grahamtu. 2) Prohwes lezija rehlinaschanā ar rehlinu galdinu. 3) Par metodi raksteendō. 4) Par sishmeschanu tautas skohlā. 5) Rā dsejas nodaka muhsu tautas skohlās kohpjama. 6) Zaur ko spehz skohlās gahdaht ari par pee-auguschu walstislohjektu garigas un tikligas dsihwes spehzinaschanu. 7) Par skohlotaju sawst. spehzinaschanohs prakstiskā un teoretiskā weiklibā. 8) Kas, zil un kā muhsu tautas skohlās mahzams: dabas sinamibās, swaigschnu mahzibā. (Balt. w.)

Behterburgas luteru mahzitajs pee Sweedru basnizas Dr. G. Zandt 24. Oktober swineja sawus 50 gadu amata swehtkus. No generalkonistorijas, konistorijas un amata beedru puses tika wisadas pagohdinaschanas weenestas. Draudse sawu mihlu ganu zaur to pagohdinaja, ka us wina wahrdu zehla weenu stipendiju preeksch tahdeem, kas Helsingforsā studēere par mahzitaju.

Behterburgā ministerija strahda pee skohlas likumeem, kahdus grib spehlā zelt preeksch Kalmuleem deenw.-rihtskrewijā.

Pee Kelnas dombasnizas, kā lastitaji to sinahs, tohu wisus schohs gadus arweenu pee lepna tohtna us preekschu buhwehts. Tagad ir atkal pa weenu tahschu augstak nahkufuschji un zels augstaku stalaschu stahwu. Weidsamahs stala-schas bij jau 300 pehdas no semes.

Preeksch Bruhschu walsts ewang. basnizas kohpschanas leetas ir no waldischanas puses generalsinode safaukta Berlinē 24. Nowember. Schini sinodē sehdehs 150 lohjektu, lo prowingsinodes iswehlejuschas, 6 teol. profeseori no uniwersite-

tehm, generalsuperdenti un 30 no lehnina eezelti runas fungi. Weenai treschdatai lohzecku buhs buht is mahzitajeem, ohtrai is basnizamats stahwofcheem kungeem, treschai is ziteem kristigeem gudreem wihreem. To darischanu, kas generalinodes preekschy nahf, buhs lohti dauds. Lai Deews dohd, ka wina spehtu us to kalpoh, ka ewang. basnizas buhschana, kas zaur daschadeem jaunu laiku likumeem sawa frabadiba un swehtiga carbâ ir stipri trauzeta, waretu jo stipri atkal plaukt!

Gustaw Doreh, slowens Frantschu billschu mahlderis (ih-paschi gohdâ tizis zaur sawahm bihbeles bildehm), tagad strabda Parisê pee weenas leelas biledes, prohti „Jesus eejahichana Jerusalemê“. Bilde buhschoht 20 pehdas augsta un 30 pehdas plata.

Saldats par skohlmeisteri.

Wezais Pruhfchu usaru waltmeisters Witke tika pehz pabeigta septianu gadu kara — 1763 — ar masu schelastibas algu no deenasta atlaists.

Lai gan Witke bij 68 gadus wezs, tad iomehr winsch sawa prahâ nodohmaja, zaur skhloschanu sew wehl kahdu masumu nopelnih. Winsch mahzeja lasiht, raktiht un bischli rehkinah, un eerikteja bes nekahdas prafschanas un wehleschanas Berlinê weenu masu mahju skohlu, kurâ winsch, to skhlas naidu masu nolikdams ari ahtri kahdus pahri dutshus behrnu no semakahm lauschu lahtahm bij sadabujis.

Winsch fahla ar Deewa palihgu un ar to paschu drohshibu, ar kahdu agrak karâ gahja, to gruhthu darbu. Winsch spreeda, ka wisa mahziba no stibas iseet, tapehz winsch speekiti weenmehr rohkâ tureja un ta tohs behrnus mahzija.

Bet kad Berlinê wirskonsistorija to dabuja sinah, tad tika tuhlin pawehle turp suhtita, ka lai winsch sawu skohlu flehds. Witkem nebij nekahda luste schai pawehlei klausih, kad redseja, ka wina skohleni labi mahzahs. Witke sweeda to pawehli noht, un tapat darija ar ohtru, ko pee wina suhtija. Wina skohlâ tika arween mahzihts ka papreekschu un nepalika ween pee lasschanas, raktischanas un rehkinaschanas, bet Witke wehl eesahla pasaules stahstus, semes apraktischanas un tijibu mahziht. Trescha pawehle atnahza, kurâ Witkem bij peedraudeta 25 dahlderu strahpe, kad sawu skohlu neflehgs. Bet ari schi ne-atrada wairak klausischanas, ka tahs diwi pirmahs.

Pee nahkoschas wirskonsistorijas sapulzes tika par scho skohlu spreests: weenu rahtskungu turp suhtih un ar polizejas palihdsibu tohs behrnus no skhlas mahjas laist un to skohlmeisteri apstrahpeht. Bet rahtskungs, kuram bij ja-eet, teiza, ka schis weens bes polizejas palihdsibas to buhschoht isdarih. Winsch eegahja tai istabâ, kur ta skohla bij. — Kindâ sehdeja kahdi diwdesmits sehnu us diweem benkeem, skohlmeisters usaru mundeerâ, labâ rohkâ stibu turedams, gahja us fronti pa skhlas istabu.

Kad durwis tika atwehrtas, tad wezais usars pagreesahs us durwu pusi un brihniyahs, ka wina tahds smalki gehrbees fungs apmekle.

„Ko tu tē dari?“ kungs prafija.

„Es turu skohlu,“ usars atbildeja, un prafija: „kas juhs efeet?“

„Es esmu rahtskungs, Deewa wahrdu mahzibas dohtors M.“

„Tâ?“

„Ko tu tagad mahzi?“

„Das scheid us tahseles stahw raktihts.“

„Tâ, semes apraktischana.“

„Ja.“

„Mahzi tahlaf.“

„To es darischu.“ — „Krischjahn,“ skohlmeisters prafija, „mehs tagad runajahm par Berlini; kahdai semet ir Berlinê par galwas pilsehtu?“

Schus newareja us reis atbildeht, bet pahri stipri siteeni ar stibu un tuhlin atbilda radahs: „Pruhfchu semet.“

„Labi! Un tu, Friz, kur ir Pruhfchu seme?“

„Eeksch — eeksch — eeksch Pruhfijas.“

„Tu dumiki! — nahz schurp!“

Schus paklausija nu skohlmeisters eedusmojees sita wina til ilgi, kamehr tas atbildeja: „Giropâ.“

Ba tam tas rahtskungs bij lihds durwihm atlahpees, baididamees, ka winsch ari kahdu siteenu nedabuhn. Jo Witke siteenus netaupija. Pehz tam skohlmeisters prafija zitam sehnam: „Un tu, Indrik, kur ir Giropa?“

„Pasaulê,“ schis atbildeja.

„Labi!“

Tē greesahs skohlmeisters atpakaf, nahza ar uszeltu stibu pee rahtskungu un prafija: „Kungs, kur ir pasaulê?“

Schis redseja, ka wezais usars johkus neproht un par scho ahtru un negaiditu prafschanu sabijahs, ka neweenu wahrdu newareja atbildeht.

„Es prafiju, kur ir pasaulê! Nu, waj buhs driht atbilda?“ skohlmeisters fauja.

Rahtskungs neko newareja atbildeht.

„Sehni, kur ir pasaulê?“ skohlmeisters prafija.

„Pasaulê ir grehlds kiritusi!“ wisi kleeedsa weenâ balsâ.

Nu fahla skohlmeisters us to rahtskungu runah: „Kungs! juhs gribeet par rahtskungu, par gudro pee Deewa wahrdu mahzibas buht un nesineet ne til dauds, ka mani skhlas behrni? juhs nahzeet mani, wezu saldatu aistikt, rungu juhs dabutu, kad juhs weens no maneem sehneem buhtu. — To fazidams winsch zehla sawu stibu augstal un rahtskungs, kas jau durwu krampi rohkâ tureja, isskrehja ar lehzeenu pa durwihm abra un preezajahs, ka ar weselu ahdu bij aisgahjis.

Kad rahtskungs to wisu wirskonsistorijai isteiza, ko tai skohlâ redsejis, tad tika weena fuhdsiba pee lehnina nesta, ar to luhgchanu, lai to skhloschanu tam usaram noleeds, tapehz, ka winsch behrnus ar pahrleezigu schchanu mohza.

Rehniusch aiginaja skohlmeisteri sawa preekschâ un usrunaja to:

„Tu esi, ka no weena peesuhnta raksta redsu, weenu skohlu bes atwehleschanas eeriktejis?“

„Ja, augsta Majestet!“

„Bet ka tu sawas wezuma deenas gribi par skohlmeisteri eet? ta ir skahba maise preeksch weza wihra.“

„Juhfu Majestete ir gan man schelastibu rahdijusi, par maneem 48 deenesta gadeem schelastibas algu dohdama, bet gribeju wehl gohdigi ko peepelnih preeksch snapschlichâ un pihpi tabakas.“

„Tur nau ko runaht, bet wirskonsistorijas kungi cerahda, tu mahzoht flikti, gahnoht wifu pasauli.“

„Majestet, es mahzu ka pasauale grehlos miht, tas nemas nau flikti,“ usars atbildeja, „tas stahw bihbela un to tatschu tee wirskonsistorijas kungi negribehs apgreest zitadi. Majestet, es esmu kristihs zilweks uu trohs pee Deewa wahrda.“

„Tas ir labi, mans dehls, bet tu esi pret to rahtskungu M. flikti isturejees, par to winsch pee man ir subdsejis.“

„Augsta Majestet, kas winam lika mana skoblâ nahkt? Winsch nahza til mani issmeect. Deem kungeem waijadseja gudraku subtiht, nekâ to! Mani sehni jau sinaja wairak nekâ winsch. Un kad tahds wihrs nesin, kas Deewa wahrda stahw, tad jau tas ir leels kauns.“

„Na, tas ir labi, wezais. Deem wihtreem nebuhs tewi wairs aistikt.“

„Ja. Majestet, to es ar dohmaju. Es sinu, ka wezais Frijis wehl us saweem wezeem saldteem war palaištees.“

„Schè tew diwi selta gabali, un usdser par to us manu weselibu!“

„Dauds pateizibas, Majestet, to es gribu dariht; Deews lai ustur Augstu Majesteti wehl ilgi!“

„Bet wehl, wezais, tew nebuhs tohs behrnus til dauds pehrt, waj dsirdi?“

„Augsta Majestet, katru til tildauds, ka winsch ir pelnija,“ — wezais usars teiza „un ta es daru. Bes sibas lai welns ir par skoblmeisteri.“

„Na wezais, ar Deemu!“

Wirskonsistorija dabuja no kehina schahdu pawehleschanu:

„Wezais usars Bille, par ko juhs subdsejatees, ir wezs duhschigs wihrs un tahdi ir jataupa. Par to skahdi, ko winsch, ka man sakeet, zaur sawu mahzibu daritu, es gribu atbildigs buht, un to leeku pehrschanu es winam esmu noleedsis. — Es nekad to nezeetischu, ka mani wezi saldati, kas ar sawahm asinim un dschwibu tehwasemi un mani aistahwejuschi, kad tee kahdu amatu strahda, teel kaweti un apkaunoti. To buhs wehra list.

Friedrich.“

Skohla palika ka bijusi un wezais usaru waktmeisters mahzija prohjam.

W. T.

Tas pasudis behrns.

Kur klusa wisa ta mahzina! Kur klusu un behdu pilni tee abi tur sehsh pee sawa galdina! Al gan tahs ir karstas schapju asaras, kas tur is azihm birst un slazina tahs saliktas rohkas. Bet us Deewa luhgschanu schihs rohkas nau saliktas. „Al muhsu behrns! Muhsu mihsch, falds behrnisch! Pagalam! Pagalam! Kur mihligi winsch guleja us muhsu rohlahm un nu winsch gul abra, wehsa kambariti, al til tablu noht no tehwa — no mahtes firds!“

„Zuhs esat sawu behrnu pasaudejuschu? Bet kamdeht tad ne-eita to mekleht? Mellejeet, tad Zuhs atrafeet.“

„Ka? Sawu behrnu lai meklejam? Wianu lai atrohdam? Kapâ?“

Gribu Zums weenu stahstinu preefscha zelt: Bij reis wezaki, teem bij mihsch behrns un tas behrns bij wianu firds preeks. Bet weenu deen tas bij nosudis. Al tahs behdas! „Muhsu behrnisch pagalam! Kunga dahrsa tas jau ne-ees! Ne kur ta nau. Kur zitur, ka upè buhs eewehlees! Straume to buhs ainesufi!“ Ta tee wezaki waimanaja un nespehja sawas azis raisiht no upes tumicha dsituma. Te peenahk zeminu kungs un sauz: Ko Zuhs noskumstat? Nahzeet man lihds. Es Zums rahdischu Zushu behrnu. Un winsch tohs wed no straumes noht us netahle dahrsu un dahrsa durwis atwehrihs rahda, ka wianu behrns zitu preezigu behrnu pulka pa dahrsa jaukumeem lustejahs; tee ziti bij tam sklaistu, salu krobhiti us galwas likuschu un nesa tam sklaht pukites un saldumus, ka masahs rohzihas nespehja to wifu fanemt. Al ka spiguloja ta behrna aztihas swehta preeka un ka winsch lihgsmi eesauzahs, sawus wezakus eeraudsihs: „Nahzeet, nahzeet un redseet, kur sklaisti te ir!“ Al tee laimigi wezaki, kas tur ta sawu pasuduschu behrnu us reisi atkal bij atraduschu!

Un Zuhs noskumuschu wezaki? Waj tas nau Zushu paschu stahsis? To eesahkumu Zuhs esat peedsihrojuschu, to galu buhtut jau sen warejuschi peeredseht, kad nebuhtut sawai firds mastizibai padewuschees. Kur ir Zums labaks draugs, nekâ tas kungs Jesus? Waj ne-esat Wina wahrdu dsirdejuschu „Nahzeet man lihds, esect drohschi, es Zums rahdischu Zushu behrnu?“ Waj Winsch Zums to nau rahdijis sawâ dahrsa, tai Deewa behrnu pulka, aptehrptu ar baltahm drahnahm un puhpolus rohkas? Bet Zushu azis negribeja luhkoht us to dahrsu, kur Zushu mihsch bij atrohdams. Zuhs mellejeet te wirssemes, kas ir debesis. Mellejeet tur, kur tas kungs to weetu rahda, tad atradiseet.

Al gan wehl ir klus tas namiasch! Klusu sehsh blaku tehws, mahte, gan birst wehl zil dascha afara pahr waigeem us tahm saliktahm rohlahm. Bet nu schihs rohkas ir gan us Deewa luhgschanu saliktas: Kungs tu esi mums par patwehrumu! Muhsu behrns, muhsu mihta firds pukite! Winsch gan ir muhsu meesigahm azihm paremts, bet winsch nau wis pagalam, winsch miht sweiks pee sawa un pee muhsu kunga debes jaukums un nezil ilgi, tad mehs to atkal redseem. Tas kungs to bij dewis, tas kungs to ir nehmis, ta kunga wahrds lai ir teikts muhschigi.

S.

Misiones suas.

X.

(Latw. aw. peelif. Nr. 44.)

(Belgums.)

21. Februar 1869. gadâ kehineene lihds ar sawu pirmo ministeru, ar ko pehzat apprezejahs, preefsch leela lauschu pulka peenehma to swehtu kristibu no mahzitaja Andriambilo rohlahm; abi, ta kehineene tapat ka winas ministers, breefmiga waijaschanas laikâ jau pirmas suas no ewangeliuma spehla firdis bij eenehmuschees; jo ta kehineene bija nelaika printscha Ramondscha mahsa un pee wina no weena no teem pirmeem tschetri asins leezineeku mutes no Kristus dsirdejusi, un ministers atkal no weena starp teem bihbela bij dabnija, ko

apafsch lehnineenes Manawalonas I. leelgabalu lohdehm bij paflehpis. Pehz trihs mehnefcheem abi pirmo reisi peestaigaja pee fw. wakar-ehdeena. 20. Juli lehnineene lika pamatu basnijai pilspłazi, un 8. September pawehleja, ka tautas elku Kelimalaga un ohtru deenu wifus zitus lehnina elkus buhs fadedsinat; tee lauschu wadoni darija tapat. Ari us semehm pehz lehnineenes pawehleschanas tee elki tapa fadedsinati. — Ta libds schai deenai us preekschu gabjis ar to gamwilefchanas plauschanu pehz afaru sehklas. 1873. gada Maija mehnefi Londones mifiones beedriba wareja finoht no 68,000 draudses lohzekeem un 400,000 dwehselehm, kas basnijas nahf pee Deewa wahrdeem. Tahs tichetras basnijas us teem afins leezineeku kalneem jau wifas eefwehtitas; mahzitaju seminarijai ir 47 fkolheni. Tahdu preeku firmais Ellis wehl wareja peedsihwoht; winsch aifgabja pee fama Deewa 77 gadus wez 9. Juni 1872. g. famu balsi pazehlis un luhdsis, lai jel wairak plahweji ifeet tai leela plaujam! 5. Juli 1873. g. Londones mifiones beedriba ifuhitija komifioni us Madagaskaru, tahs draudses apraudsift. Bet mehs gribam Deewu luhgt, ka winsch gribetu ar famu fw. garu uspuhst to uguni, ko Madagaskara uskuhtris, jo tai leela fala wehl nepetruhkt aridsan tahdu apgabalu, kur paganu tumfiba ewangeliuma gaischums wehl pawifam nau atspihdejis.

XI.

Na mifionars Willkomm diwi paganus kristijis zeetuma. Leipzigas mifionars Willkomm raksta no Tritschinopoli Riht-Judija ta: „Tu gribetu tohs, kas bes wainas zeetuma, drihs ispestiht.“ ta mehs kristiti luhdsam fwehta Litonija, un ka tahda luhgschana pareisi ir, to mehs un wisi mifiones draugi schai gada esam peedsihwojuschi, kad Deews muhsu luhgschanas paklausidams tohs Baseles brachus no Ufchanteefchu zeetuma ispestijis. Bet neween par teem mums jaluhds, kas bes wainas zeetuma, bet aridsan par teem, kas zeetuma famu nopelnitu sohdbu zeesch, ihpafchi, kad nau wis wifas weetas atwehlehts, ka mifionari jeb mahzitaji tohs zeetumneelus drihkt apmelleht. Bet Tritschinopole tas ir atwehlehts, un kad tur peezi no muhsu draudschu lohzekeem sehdeja, tad nelais mifionars Kahl winus mehdsja apmelleht un teem Deewawahrdus fludinaht. Bet bes teem kristiteem aridsan diwi pagani turejajs pee teem Deewawahrdeem un apnehmahs firdis, no Deewa wahrdeem pahrlcezinati, atgreestees pee kristigas tizibas. Kahl winus mahzija un kad tee bij pee kristigas mahzibas atfihfchanas tikufchi, tad winsch zeetuma ustraugam luhdsja atwehleschanu, winus kristiht. Schis, jebfchu patis mifionara dehs buhdams, mefleja wifadus eemeflus, jo likums nestahw rakstihst, ka zeetumneekem brihw liktees kristitees. Winsch teem laudihm dewa padohmu, lai usgaida tohs 4—5 gadus, kamehr no zeetuma taps atlaisti. Bet tee winam dewa pretim: waj waroht apgalwoht, ka tee to laiku wehl peedsihwohs? Tad schis fazija: ja tik tizohht, tad aridsan bes kristibas waroht fwehts tapt. Bet tee: „lai jel ta neruna, patis mifionara dehs buhdams!“ Tad nu mifionars Kahl newareja zitu ko dariht, ka ween no waldbas isprafiht to atwehleschanu, tohs zeetumneelus kristiht. Waldiba atrakfija, ka gan pret li-

fumeem esohht, ka pagani nahf pee kristigas deewakalposchanas, bet ja nu tas weenreis ir notizis, lai tad nu winus aridsan krista. Bet Kahl wairs nedabuja winus kristiht, jo winsch jau bij fataifijees wefelibas deht us kalneem eet un no tur pahrnahjis, ahtri ar winu gabja us beigahm (fl. par wina nahwi sinas, ko mifiones lapä I. dewufchi). Kad es nu wina weeta biju eestahjees, tad es Augusta mehnefi isgabjuscha gada weena fwehtdeena pehz rihta deewakalposchanas stary 11. preeksch pusdeenas un 1. pehz pusdeenas pascha leelaka farsumä (jo pehz pusdeenas atkal bij jatur deewakalposchana) nobrauzu us zeetumu, kas kahdas 1 1/2 angleefchu juhdses (= 2—3 werstes) no mifiones nama ir noht. Tas zeetuma namis us augsta kalna; tee leelee wahrri nu tuhli atwehtrahs, jo tur fatilohs ar weenu no teem usraugeem, kas man eeweda. Zeetuma widu ir augsts tohrnis, no kura war redseht wifu, kas sehta noteek. Schim tohrnim ohtra tahschä ir sahliis, kur tee kristiti zeetumneeki bij fapulzeti, un Angleefchu mifionars teem tureja deewakalposchanu. Kad winsch bij pabeidsis, tad es gabju eefschä un atradu 6 zilwekus, no kureem 4 peedereja pee Angleefchu draudses, un tee diwi bij tee, ko es melleju; muhsu draudses zeetumneeki tai stary bij jau wala tikufchi. Es winus nu isklauschinaju un atradu, ka labi mahzifuschees un apfohlijohs zitu reisu atnahjis, winus peewest pee fw. kristibas. Bet wineem wehl bija dohmas, jo abi bij no Tinewellysemes, kas 60 Angleefchu juhdses noht no muhsu klahtakas mifiones staziones Madura un weens no ohtra atstati 30 juhdses; kas nu winus paglabahs, kad weens jeb ohtras nomis? Es wineem rahdiju, ka Deews, kas winu dwehseles no muhschigas nahwes grib isglahht, aridsan par winu meefahm gabdahs, lai tamdehl nebehdaajahs; bet ja gribohht, tad ari waroht melleht kristibu pee Angleefchu mahzitaja, kam tai semä draudse ir, bet lai tomehr aridsan fina, ja no tahs pateefibas, ko atfinufchi, laizigu leetu labad atkaphjahs, ka tad famu dwehfeli pasjudinahs. To tee faprata un palika us to, ka no manim lifschotees kristitees. 17. fwehtdeenu pehz wafaras fwehtku atfwehtes draudsi deewakalposchana usflubinajis, Deewu pahrluhgt par tahm dwehselehm, es ar diwi palihgeem nobrauzu zeetuma, kur jau wisi manis gaidija. Us masa krahgifcha es liku usflahht baltu drabnu un uslikt bekeni ar uhdeni, tad mehs lohpa luhdsahm Deewu, dseedajahm un runajahm, pehz tam tee abi kristijami zekos nometufchees atfazija tam wellam un winu darbeem un apleezinaja famu kristigu tizibu un tapa kristiti. Klaht bija wehl bes wiseem kristiteem zeetumneekem ari diwi pagani, kas gan no firds kahro, kristiti tapt, bet newar dabuht atwehleschanu, nahkt pee muhsu deewakalposchanahm; fchodeen tikai fagschus eefagufchees, un labprahht aridsan gribohht zeest par to strahpi. Gan jabrihnojahs par to, ka kristiga waldischana paganus aiskawe, kad grib pee kristigas tizibas atgreestees!

Ta manim bij nowehlehts ptout, kur zits bij sehjis. To sehklas darbu nelais Kahl bij pastrahdajis, wina publihu pee schahm dwehselehm Deews ir fwehtijis, un tee fwehti winu, peeminedami to labumu, ko tas wineem darijis. Lai Deews winus ustura pastahwigus, tad tee buhs tam nelaim par dshweem peemineschanas afmineem. K. Gr.

Latw. Awifchu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No jensures atwehlehis. Ritga, 20. Nowember 1875.

Drufchts pee J. W. Steffentagen un dehta.